

Osztatlan tanárképzés zárószigorlati tételek nyelvészetből

2022-ben és utána iratkozottak számára

A vizsga menete:

1. A hallgató egy-egy tételt húz a 8-8, előre meghirdetett irodalmi ill. nyelvészeti tételből.
2. 15 perc alatt jegyzetet készít magának a két témából.
3. Az általa főtételeknek kiválasztott témában előadja a vizsgabizottság előtt a feleletét, ill. válaszol a vizsgabizottság tagjainak kérdéseire.
4. Hozzávetőlegesen 5 percen keresztül a vizsgabizottság tagjainak kérdéseire válaszol a melléktétel vázolata alapján.
5. A bizottság értékeli a hallgató teljesítményét, de eredményhirdetés csak akkor történik, miután a teljes zárószigorlat lezajlott.

Tételek:

- 1. Hungarian learners' difficulties with segmental pronunciation features of English**
differences in segment inventories in English and Hungarian (substitutions resulting in lost consonant and vowel contrasts, the methods of acquiring a sound contrast, the articulation of un-Hungarian sounds), phonotactic differences, voice vs. aspiration, *-s* and *-ed*
- 2. Rhythm and stress in English**
speech rhythm language typology, degrees and regularities of word stress in English and Hungarian, processes affecting unstressed syllables, strong and weak forms of function words, the role of morphology in stress placement (suffix types)
- 3. Letter-to-sound rules for vowels in English**
sound values of single vowel letters, graphic positions, letter-to-sound rules, the role of orthographic consonant doubling and word-final silent *-e*
- 4. Systematic and non-systematic pronunciation differences between RP (SSBE) and GA**
consonantal processes, differences between the two vowel systems, word stress and vowel (non-) reduction, a few examples of non-systematic differences
- 5. Genetic and typological differences between English and Hungarian**
the place of English within IE, the place of Hungarian within Uralic, typological differences between English and Hungarian in morphology and syntax (configurationality, word order types, *pro*-drop, dummy elements)
- 6. Hungarian learners' anticipated difficulties with selected English word classes**
nouns: countability, irregular plurals, determiner–noun agreement, dummy determiner;
verbs: tense, aspect and voice; the structure of the verb group (sequencing and combinations of auxiliaries and main verbs); a few other difficulties: word classes of frequently confused words (*despite–although–however, than–then, there–their–they're*, etc.)
- 7. Hungarian learners' anticipated difficulties with English sentence structure**
formal and functional types of relative clauses in English, the passive and related constructions (raising and the causative), indirect questions
- 8. Non-phonological differences between Standard BrE and Standard AmE**
types and examples of lexical differences, typical grammar differences, systematic and non-systematic spelling differences

Ajánlott olvasmányok:

- Piukovics, Ágnes – Gyurka, Noémi – Balogné Bérces, Katalin (2022) English pronunciation for Hungarian EFL teachers. Angol kiejtésoktatási segédanyag-portál (<https://proneng.btk.ppke.hu/>)
- Balogné Bérces, Katalin – Szentgyörgyi, Szilárd (2006) Az angol nyelv kiejtése (The pronunciation of English). Budapest: HEFOP Bölcsész Konzorcium. (<http://www.mek.oszk.hu/04900/04910/>)
- Nádasdy, Ádám (2003) Practice book in English phonetics and phonology. Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó. [Frissített, rövidített változat: A short practice book in English phonetics and phonology, 2022. <http://delg0.elte.hu/nadasdy/nadasdy-short-practice-book-2022.pdf>]
- Nádasdy, Ádám (2006) Background to English pronunciation. Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó. [Javított pdf-változat, 2022. <http://delg0.elte.hu/nadasdy/nadasdy-background-2022.pdf>]
- Kovács János – Siptár Péter (2001) Újra angolra hangolva. Az angol kiejtés könyve. Budapest: Helikon Kiadó. = Kovács János – Siptár Péter (2010) A-Z angol kiejtés (2. kiadás). Budapest: Corvina.
- Balogné Bérces, Katalin (2016) [The structure of English](#). Budapest/Piliscsaba: PPKE. MERSZ-változat: Balogné Bérces, Katalin (2018) The structure of English. Budapest: Akadémiai Kiadó. (<https://mersz.hu/kiadvany/348/info/>)
- Huddleston, Rodney – Pullum, Geoffrey – Reynolds, Brett (2022) A student's introduction to English grammar (2. kiadás). Cambridge: Cambridge University Press.
- Balogné Bérces, Katalin (2008) Beginner's English dialectology: An introduction to the accents and dialects of English. Budapest: Ad Librum. (<http://www.mek.oszk.hu/15100/15126/>)
- Gramley, Stephan – Gramley, Vivian – Patzold, Kurt-Michael (2020) A survey of modern English (3. kiadás). London: Routledge.